

proprium (scilicet) malum, quod de se ipsis sentiunt hoc etiam velle, ut ab omnibus creditur. Nec hoc mirum est. Qui enim volunt, ut aliud homines de se sentiant, quam quod est veritas, utique se veritatis aduersarios ostendunt. Sed non sic verus humilis, non amat latebras, non se excusat, non cupit vivere in cordibus hominum, nec mortalium fauores exquirit. Qui potius contra se odium cōcipliens, & suum detestans scelus, & voce propria ipsum manifestat, & hoc ab aliis credi toto affectu deiderat. Non vult extra se in laudibus transitoris gaudere, cum cōspiciat se in squalloribus vittorum turpiter iacere. Qui autem huiuscmodi est tacitus compunctione sancta, & accensus amore humilitatis, non hoc gradu contentus est. Nam quemadmodum qui corporis languorem perperius est: non planè de febribus, aut dolorum celsatione quietatur: nisi etiam pristinam recipiat valedicinem, & amissam naturam resumat virtutem: sic neque qui vittorum tabe pollutus extitit, gaudere potest sola abstinētia priorum peccatorum, si non cīdem à domino concedatur quoque palma virtutum. Quapropter humilitatis amator, quem in quarto ipius virtutis gradus iam esse deprehēderit: ignitus tantū facie amoris ad quintum euolare molitur. Eritigit namque se contra se: proprium affectuose agnoscit facinus, alius confrater non erubescit: affectuque ut ab omnibus creditur esse miserrimus: & ut in ore hominum extinxerit, desiderat: ut à cunctis dicantur errata sua. Nam hic est terminus quinti gradus humilitatis: unde qui illum possidet de se (ut patet) vult ab vniuersis dici: quicquid in se deprehēderit vitiolum. Talis mundum impunit, fauores calcat, carnem macerat, carnalia desideria extinguit, & in hoc mundo solo corpore retinetur. Restatigitur, ut toto conamine, & magnitudine desiderij exultet in opprobriis & contumelias, quicquid anhelat ad perfectionem huius virtutis, quā sexti gradus obtinet principatum. Ipius est enim proprium gaudere in derisionibus, in infamia, & ab omnibus contemptibilis reputari. Proponit sibi Salvatoris exemplum, sanctorum vitam meditatur, & virtutum altitudinem rimati non definit. Hoc etenim vrgetur stimulis, talibus inflammat lampadibus, se pro posse deiicit, & cūcta pro quibus cōmemorabilis videiri posuit, obhorret. Quum iridetur, gaudet: quum despiciatur, exultat: quod per sefectionem pauperit, securus est. Si maledicitur, & contrariò benedit. Quicquid applaudit, fugit: omne quod abiecit est, gratauerit sufficipt, & veneratur: & quum nihil sit foris, quod appetat, aut timeat, plemento intus humilitatis lumine & ardore caritatis cœlestem gloriam praefolatur. Illud sepe animo reuolut, quod prius Salvator procul, dicens: Beati eritis, quum maledixerint vobis homines, & perfecuti vos fuerint, & dixerint omnino malum aduersum vos mentites propter me gaudete, & exultate: quoniam merces vestra copiosa est in celis. Hucusque cursus, & hac est humilium meta, atque perfectionis indicium infatigabiliter sitire opprobria, scutari iniuriarum causas sine causa, nec non effiri per omnia Christi coniugia, ita ut veraciter valeat dicere: Abiit mihi gloriari, nisi in cruce domini nostri Iesu Christi, per quem mihi mundus crucifixus est, & ego mundo. Alcenfus in descensione, sublimis in humilitatis decoro. Que virtus in fructibus ligni huius vita: for-

Matt. 5.

Galat. 6.

titur vndeclimum gradum, in conspectu vero cœlestis regis altum meritum, & honorabile fastigium sortitur. Hanc quicunque dilexerit, quæserit, inueniet: & infatigabiliter tenuerit, in aeternum perire nequit: quin potius cum humillimo celorum rege domino Iesu regnabit per secula: cumq; angelorum chorus in cœlestibus mansionibus, ubi pro opprobriis gloriam, pro contumelias dignitatem, pro persecutib; supernam ciuitatem, & pro sui abiectio cœsequetur beatitudinis perpetuam fruitionem, atque pro sui condemnatione gaudiis replebitur infinitis. Et hoc ab ipso Deo, qui est benedictus in secula.

D E V I R T U T E O R A T I O N I S,
atque de ipsis definitionibus, Quæ virtus plurima
veneratione ex suis prærogatiua digna haben-
da est. Tenet autem hec in fructibus
ligni vita duodecimum
gradum.

C A P . I.

Vis dabit mihi pennas sicut columbae, & volabo, & requiescam: Aeternitas anima, & ad contemplationem decorumque orationis ascendere affectans verba sunt haec. Nec ab re tanto id expofcit desiderio: quippe cum se aspiciat carne circumdatam, carnis voluptatibus oppugnatam, ac multis modis praesens peregrinationis anfractibus collisam. In his nanque se versans, nec interna dulcedine pacis, nec iuperius fulore luminis repleri atque irradiari se intelligens, rotato nixu, & omni, qua valet, virtute contendit iugum a se excutere temporalium actionum, quatenus expeditis gressibus, ac celeri volatu ad celestium contemplationem secretorum valeat properare. Retundit autem fentis, quoties reliquo quietis portu ad latu huius procello in seculi negotia egreditur: propter eā tanto studio ad se redire compellitur: nec breui temporis interruallū sibi dulcedinem oīci interrumptū (quantum est in se) patitur: tanto tenacius, quanto vberius in videntibus contemplationis pacis inebriatur. Hoc nimurum, hoc persenserat sponsa fidelis in canticorum canticis: cum tam sedulò tamque suau allocatione nunc sororis, interdum columbae, aliquando speciale nomine vocata retur a sponso: ut ei aperiret, secumque exiret: aut pro subleuanda inopia pauperum, seu pro spirituali profectu delinquentiū vocanti exculsionis verba proferret, & dicebat: Expoliai me tunica mea, quomodo induar illa? Laii pedes meos, quomodo inquinabo illos? Sagaciter namque se prouocanti pandit sua quietis profectum, nec non & actionis defectum: ut haec audiens sponsus volentibus infestare devotionem contemplatis imperet, dicens: Adiuro vos filii Hierusalem, ne lufcietis, neque euigilate faciat dilectam: donec ipsa velit. Tunc sedet securius, tunc dulcius iocundatur: funditus extinguit in se exteriorum sollicitudines, affectionib; usque temporalia se exxit, atque sancte compunctionis ardore omnem humanæ conuerſationis maculam a corde abstergit: ita ut sic libera, sic dealbata & munda possit feliciter introire in thalamum sponsi, in amplexus dilecti: nec inde discedere, donec

Cant.